

ili pak pri ispunjavanju tovarnog lista, odnosno morala je vidjeti kao brižni špediter da u Zagrebu nema špediterskog poduzeća s firmom "Transjug", odnosno da su tamo dvije podružnice poduzeća "Transjug" iz Rijeke i iz Splita; osim toga takodjer je morala tužena stranka zapaziti pri ispunjavanju tovarnog lista da je naslov primaoca pošiljke u borderou pogrešan, odnosno manjkav. Obzirom na to morala bi još prije daljnje otpreme robe s granice u Zagreb pretihodno upozoriti svoga nalogodavca da je naslov "Transjug", Zagreb, manjkav i preispitati njega za tačan naslov špeditera u Zagrebu, ili pak preispitati neposredno u Zagrebu kako treba nasloviti pošiljku u tovarnom listu. Jer nije postupila tako, nije postupila s brižnošću urednog špeditera. Zato je takodjer iz tog razloga odgovorna za štetu koju je prouročila tužiteljskoj stranci tim što je poslala naznačenu robu u Zagreb na očito manjkav naslov.

N.P.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 4.IV 1967.

Vijeće: Franjo Gložinić, Gabro Badovinac, Branko Lovrečki

Prijevoz cestom - Primjena prava - Vozar i podvozar - Tovarni list - Vozarina - Na prijevoz stvari cestom i u unutarnjem prijevozu primjenjuju se odredbe CMR-a - Iznos vozarine koji je naveden u tovarnom listu primalac može pobijati dokazom da je vozarina drukčije ugovorena - Podvozar stupa u pravnu poziciju glavnog vozara i za njega je u pogledu visine vozarine mjerodavno ono što su ugovorili pošiljalac i glavni vozar

Tužitelj je autotransportno poduzeće, a tuženik je primalac. Tužitelj traži da mu tuženik plati određeni iznos u ime vozarine. Tuženik djelomično priznaje tužbeni zahtjev, a za osporeni dio navodi da je on primio robu kao kupac od svoga predavaoca, a da je prodavalac dao nalog vozaru da robu preveze u željezničkim vagonima, pa ako vozar taj nalog nije izvršio, da mora snositi povećane troškove, ako tuženik priznaje iznos koji bi odgovarao visini vozarine da je roba bila prevezena željeznicom.

Drugostepeni sud je ustanovio da je prodavalac dao nalog vozaru da robu otpremi željeznicom, a da je taj vozar predao robu podvozaru autotransportnom poduzeću da ju otpremi jednim dijelom puta i preda primaocu, te je uvažio žalbu tuženika, a odbio tužbeni zahtjev iz slije-

dećih razloga:

U pomanjkanju propisa za prijevoz robe cestom u zemlji primjenjuju se na poslove takvog prijevoza odredbe Konvencije o ugovoru za međunarodni prijevoz robe cestama (CMR), koja je objavljena u dodatku S.L. 11/58.

U smislu odredbe člana 30 cit. Konvencije pretpostavlja se, dok se protivno ne dokaže, da je robu primalac preuzeo u onom stanju kako je opisana u tovarnom listu. No to ne vrijedi analogno i za klauzulu o plaćanju vozarine, tj. primalac nije dužan platiti vozarinu kako je obračunata u tovarnom listu samo zato jer je primio pošiljku i tovarni list bez prigovora, već će moći i naknadno istaknuti prigovor da je vozarina bila pogrešno obračunata, ili da je vozar s pošiljacom ugovorio nižu vozarinu, i ako se ovo dokaže, sadržaj takvog ugovora obvezuje vozara, a i podvozara, ako se vozar njime poslužio u izvršenju prijevoza ili dijela prijevoza.

U konkretnom slučaju proizlazi iz tovarnog lista broj 6183 da ga je izdao prijevoznik kojemu je pošiljku predao na prijevoz pošiljalac. U tome tovarnom listu sadržana je klauzula da će obračun prijevoza izvršiti tužitelj, kojemu je pošiljka bila naknadno predana kao podvozararu radi izvršenja najvećeg dijela prijevoza. Tužitelj je taj obračun stvarno i izvršio i upisao ga je u tovarni list. On je to očito učinio naknadno, što proizlazi iz već spomenute klauzule, ali i iz sadržaja dopisa "Špeditera" od 9.XI 1966. broj 371/66, prema kojem taj vozar priznaje da je primio pošiljku na prijevoz s dispozicijom od 17.VI 1966. broj 22, prema kojoj je određeno da se prijevoz ima izvršiti željezničkom pošiljkom od pet tona. Zbog toga se ne može uzeti da je tužitelj pošiljku primio na prijevoz pod uvjetima navedenim u tovarnom listu u koliko se ovi odnose na plaćanje vozarine, i zbog svih navedenih razloga je pogrešno stajalište pobijane presude da je tužitelj u konkretnom slučaju ovlašćen tražiti od tuženika plaćanje cijene prijevozne usluge kako je naznačena u tovarnom listu. Tužitelj kao podvozar ulazi u prava koja prema primocu ima glavni vozar na temelju sadržaja vozarskog ugovora zaključenog s pošiljacom, a jedan od bitnih sastavnih dijelova toga ugovora je baš navedena dispozicija. Da je to tako proizlazi iz sadržaja dopisa glavnog vozara "Špeditera" od 9.XI 1966. broj 371, u kojem ovaj priznaje da je primio tu dispoziciju pošiljaočevu, pa da je tu klauzulu napisao njegov disponent, ali smatra da to nije bitno, već da disponent time samo interno naznačuje onom službeniku koji izdaje prijevoznicu kako će obračunati cijenu prijevoza. Po mišljenju ovoga drugostepenog suda ova okolnost je vrlo odlučna i bitna, jer ukazuje na to da je prema navodima samoga glavnog vozara, koji je zaključio ugovor o prijevozu, podvozar pri

izdavanju prijevoznice imao cijenu prijevoza zaračunati prema sadržaju te dispozicije, ali on to nije učinio, nego je jednostrano unio u tovarni list višu cijenu prijevoza od ugovorene, iako je znao za sadržaj dispozicije, jer je u tovarnom listu izričito navedeno da je on izdan na temelju "disp.22".

Iz navedenih razloga ovaj drugostepeni sud smatra utvrđenim da je između pošiljaoca i glavnog vozara "Špeditera" bio zaključen ugovor o prijevozu sa sadržajem navedenim u dispoziciji od 17.VI 1966. br.22, osobito u koliko se to odnosi na način zaračunavanja vozarine, i zbog toga je tuženik opravdano odbio da plati spornu razliku iznad plaćenog iznosa ugovorene vozarine, koji u pogledu visine nije sporan među strankama.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 12.V 1967.

Vijeće: dr Ernest Vajić, Gabro Badovinac, prof.dr Branko Jakaša

Prijevoz robe zrakom - Primjena prava - Vozarova odgovornost - Prijevoz živih životinja - Na unutarnji prijevoz robe zrakom primjenjuju se propisi Varšavske konvencije - Vozar odgovara po načelu pretpostavljene krivnje - Vozar mora znati tokom prijevoza manipulirati robom koja se nalazi u redovitom trgovačkom prometu - Kao roba u redovitom trgovačkom prometu smatraju se i jednodnevni pilići - Vozar se ne može osloboditi odgovornosti za štetu na robi koja se nalazi u redovitom trgovačkom prometu, a koja je šteta nastala nepravilnom manipulacijom i slaganjem, i ako dokaže da se pošiljalac nije odazvao njegovu pozivu da nadzire i daje upute za slaganje robe

Tužitelj je pošiljalac, a tuženik vozar. Tužitelj navodi da je vozaru predao na prijevoz dvije pošiljke jednodневnih pilića. S obzirom na to da te pošiljke nisu bile u zrakoplovu propisno složene, veći broj pilića je uginuo, i tužitelj traži da mu tuženi vozar nadoknadi štetu za uginule piliće. U obrazloženju svoga zahtjeva tužitelj navodi da su pilići bili smješteni u kutije koje su imale propisane rupe za cirkulaciju zraka. Vozar je međutim kutije složio jednu uz drugu i time onemogućio cirkulaciju zraka, što je dovelo do uginuća pilića.

Tuženik se brani navodima da tužitelj nije dokazao da su pilići uginuli radi slaganja već da se radi o